

STANOVISKO RADY**z 27. februára 2007****k aktualizovanému konvergenčnému programu Poľska na roky 2006 – 2009**

(2007/C 72/04)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 9 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

ZAUJALA TOTO STANOVISKO:

- (1) Rada 27. februára 2007 preskúmala aktualizovaný konvergenčný program Poľska, ktorý sa vzťahuje na obdobie rokov 2006 až 2009.
- (2) Makroekonomický scenár, z ktorého program vychádza, predpokladá, že rast reálneho HDP v roku 2006 dosiahne 5,4 % a počas zvyšku programového obdobia sa vo všeobecnosti stabilizuje (v priemere približne 5,25 %). Na základe informácií dostupných v súčasnosti sa zdá, že tento scenár vychádza z predpokladov rastu, ktoré sú pre rok 2007 opatrné a pre nasledujúce roky dosť priaznivé, keďže najmä pracovný trh sa nemôže zlepšiť tak rýchlo, ako sa predpokladá v programe. Prognózy programu týkajúce sa inflácie sa zdajú byť realistické s tendenciou byť podhodnotené ku koncu programového obdobia, čo je spôsobené najmä rastúcim tlakom miezd na zužujúcom sa trhu práce.
- (3) V konvergenčnom programe z januára 2006 sa cieľová hodnota salda verejných financií na rok 2006 stanovila na – 2,6 % HDP, v jesennej predikcii útvarov Komisie na – 2,2 % HDP, pričom v aktualizácii konvergenčného programu z novembra 2006 sa saldo na rok 2006 odhaduje na úrovni – 1,9 % HDP. Lepšie saldo, ako sa očakávalo, je predovšetkým dôsledkom neuskutočnenia všetkých výdavkových plánov (najmä sociálnych prevodov a verejných investícií), pričom nárast príjmov bol spôsobený predovšetkým silnejším rastom oproti očakávaniam. V uvedených hodnotách deficitu nie sú v súlade s prechodným obdobím na vykonanie rozhodnutia Eurostatu z 2. marca 2004 o klasifikácii kapitalizačných dôchodkových systémov ⁽²⁾, ktoré uplynie na jar 2007, zahrnuté náklady na dôchodkovú reformu, odhadované v roku 2006 na úrovni približne 2 % HDP. Hlavným cieľom rozpočtovej stratégie v aktualizácii z novembra 2006 je odstránenie nadmerného deficitu do roku 2007, a to využitím ustanovenia z reformovaného paktu, ktoré umožňuje odpočítať časť nákladov na dôchodkovú reformu. Na nasledujúce roky sa v programe plánuje postupné znižovanie deficitu tak, aby sa v roku 2009 dosiahla referenčná hodnota 3 % HDP.
- (4) Plán znižovania deficitu predpokladá každoročné zníženie o 0,4 percentuálneho bodu HDP (0,3 percentuálneho bodu, ak sa zahrnú náklady na dôchodkovú reformu) z 1,9 % HDP v roku 2006 na 0,6 % HDP v roku 2009. Plánuje sa zlepšenie primárneho prebytku z 0,5 % HDP v roku 2006 na 1,7 % HDP v roku 2009. Zahrnutím vplyvu uvedeného rozhodnutia Eurostatu by sa deficit v aktualizovanom programe zlepšil z 3,9 % HDP v roku 2006 na 2,9 % HDP v roku 2009. Podľa plánu sa úprava v roku 2007 bude opierať o príjmy (nárast podielu príjmov o 0,6 percentuálneho bodu HDP s takmer stálym podielom výdavkov) a v období rokov 2008 – 2009 vo veľkej miere

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1055/2005 (Ú. v. EÚ L 174, 7.7.2005, s. 1). Dokumenty uvedené v tomto texte možno nájsť na internetovej stránke: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Pozri tlačové správy Eurostatu č. 30/2004 z 2. marca 2004 a č. 117/2004 z 23. septembra 2004.

o výdavky tak, aby sa viac ako vyrovnal veľký pokles podielu príjmov (priemerný ročný pokles podielu výdavkov o 1,6 percentuálneho bodu, najmä v dôsledku spotreby a sociálnych prevodov, pričom pokles príjmov v priemere o 1,2 percentuálneho bodu, ktorý odráža najmä obmedzenie sociálnych dávok a rôzne zmeny daňového systému, ktoré nie sú vždy úplne špecifikované). V porovnaní s predchádzajúcim programom sa cieľové hodnoty deficitu zrevidovali smerom nadol vzhľadom na omnoho silnejší rast a lepší výsledok v roku 2006, ako sa očakávalo.

- (5) Štrukturálne saldo (t. j. cyklicky upravené saldo bez jednorazových a iných dočasných opatrení), vypočítané podľa spoločne dohodnutej metodiky, sa má podľa plánu zlepšiť z hodnoty približne -2% HDP v roku 2006 na $-0,75\%$ HDP na konci programového obdobia (bez zahrnutia nákladov na dôchodkovú reformu). Rovnako ako v predchádzajúcej aktualizácii konvergenčného programu je strednodobým cieľom rozpočtovej pozície uvedeným v programe štrukturálny deficit vo výške 1% HDP, ktorého dosiahnutie nie je plánované počas programového obdobia. Keďže strednodobý cieľ je náročnejší ako minimálna referenčná hodnota (odhadovaný deficit je približne $1,5\%$ HDP), jeho dosiahnutie by malo splniť cieľ poskytnúť bezpečnostnú rezervu proti vzniku nadmerného deficitu. Tento strednodobý cieľ primerane odráža pomer dlhu k HDP a dlhodobý priemerný rast potenciálneho produktu.
- (6) Rozpočtové výsledky by mohli byť horšie, ako sa plánuje v programe, najmä v neskorších rokoch programu. Existuje značná neistota, pokiaľ ide o účinnú realizáciu plánovaných reforiem, ktoré nie sú podporené presne stanovenými opatreniami napomáhajúcimi predpokladané obmedzenie výdavkov. Okrem toho existujú riziká vyplývajúce zo skutočnosti, že makroekonomický scenár je v neskorších rokoch programu značne priaznivý. V dôsledku toho sa doteraz prijaté opatrenia nezadajú dostatočné a plánované opatrenia by sa mali posilniť s cieľom dosiahnuť tento výsledok.
- (7) Na základe tohto posúdenia rizika sa zdá, že rozpočtová pozícia nie je zlučiteľná s úlohou odstrániť nadmerný deficit do roku 2007, ako odporúčala Rada. Rozpočtové ciele navyše neposkytujú pri bežných makroekonomických výkyvoch počas programového obdobia bezpečnostnú rezervu proti prekročeniu referenčnej hodnoty deficitu na úrovni 3% HDP. V rokoch nasledujúcich po odstránení nadmerného deficitu by sa mal využiť priaznivý hospodársky vývoj a malo by sa posilniť tempo štrukturálnej úpravy smerom k strednodobému cieľu stanovenému v programe, ktoré by sa malo podporiť príslušnými opatreniami.
- (8) Odhaduje sa, že hrubý verejný dlh v roku 2006 dosiahol $42,0\%$ HDP, čo je výrazne pod referenčnou hodnotou 60% HDP stanovenou v zmluve. V programe sa počas programového obdobia predpokladá pokles pomeru dlhu k HDP o $1,4$ percentuálneho bodu. Pri zahrnutí vplyvu uvedeného rozhodnutia Eurostatu by hrubý verejný dlh vzrástol z $48,9\%$ v roku 2006 na $50,2\%$ v roku 2009.
- (9) Dlhodobý vplyv starnutia obyvateľstva na rozpočet v Poľsku je najnižší v EÚ, pričom sa predpokladá, že výdavky súvisiace s vekom obyvateľstva poklesnú čiastočne v dôsledku vplyvu reformy dôchodkového systému, ktorá značne znižuje výdavky – za predpokladu, že sa dôchodkové reformy plne realizujú. Počiatočná rozpočtová pozícia, aj keď sa v porovnaní s rokom 2005 mierne zlepšila, stále predstavuje riziko pre udržateľné verejné financie pred zohľadnením dlhodobého vplyvu starnutia obyvateľstva na rozpočet, pričom k obmedzeniu tohto rizika by prispela ďalšia konsolidácia rozpočtu, ktorá sa predpokladá v programe. Celkovo sa zdá, že v súvislosti s udržateľnosťou verejných financií pre Poľsko platí nízke riziko.
- (10) Konvergenčný program obsahuje kvalitatívne posúdenie celkového vplyvu reforiem uvedených vo vykonávacej správe národného programu reforiem z októbra 2006 na strednodobú fiškálnu stratégiu. Okrem toho poskytuje určité informácie o priamych rozpočtových nákladoch alebo úsporách vyplývajúcich z hlavných reforiem navrhnutých v národnom programe reforiem a zdá sa, že jeho rozpočtové prognózy zohľadňujú dôsledky opatrení uvedených v národnom programe reforiem na verejné financie. Opatrenia v oblasti verejných financií predpokladané v konvergenčnom programe sa zdajú byť v súlade s opatreniami stanovenými v národnom programe reforiem. V oboch programoch sa predpokladá najmä harmonizácia systému sociálneho zabezpečenia poľnohospodárov so všeobecným vnútroštátnym systémom, postupná harmonizácia dávok v invalidite s reformovaným dôchodkovým systémom a zavedenie súboru garantovaných zdravotníckych služieb.

- (11) Rozpočtová stratégia v programe je čiastočne v súlade so všeobecnými usmerneniami pre hospodársku politiku zahrnutými v integrovaných usmerneniach na obdobie rokov 2005 – 2008. Predovšetkým opatrenia prijaté na odstránenie nadmerného deficitu sa nezdájú primerané.
- (12) Pokiaľ ide o požiadavky na údaje stanovené v kódexe pravidiel pre programy stability a konvergenčné programy, program poskytuje všetky povinné údaje a väčšinu nepovinných údajov ⁽¹⁾.

Program s odvolaním na ustanovenie článku 2 ods. 7 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 predpokladá odstránenie nadmerného deficitu do roku 2007, Rada však pripomína, že opatrenia, ktoré sa zatiaľ prijali, pravdepodobne nebudú primerané a plánované opatrenia pravdepodobne nebudú postačovať na dosiahnutie tohto výsledku.

Hoci sa v programe v súvislosti s očakávaným silným rastom predpokladá v nasledujúcich rokoch dosiahnutie primeraného pokroku smerom k strednodobému cieľu, existujú významné riziká pre dosiahnutie rozpočtových cieľov a trvalosť úpravy.

V zmysle uvedeného posúdenia a pri zohľadnení nového odporúčania určeného Poľsku na odstránenie nadmerného deficitu, ktoré Rada prijala 27. februára 2007 podľa článku 104 ods. 7 zmluvy, sa Poľsko vyzýva, aby:

- i) zabezpečilo odstránenie nadmerného deficitu do roku 2007 v súlade s novým odporúčaním podľa článku 104 ods. 7;
- ii) využilo všetky mimoriadne príjmy na zníženie deficitu a priaznivé hospodárske obdobie na zrýchlenie tempa úpravy smerom k strednodobému cieľu po plánovanom odstránení nadmerného deficitu prostredníctvom navrhnutia a vykonania dodatočných opatrení, najmä na strane výdavkov, ktoré sú potrebné na dosiahnutie predpokladanej úpravy;
- iii) zabezpečilo výsledky dôchodkovej reformy.

Porovnanie kľúčových makroekonomických a rozpočtových prognóz

		2005	2006	2007	2008	2009
Reálny HDP (zmena v %)	KP nov. 2006	3,5	5,4	5,1	5,1	5,6
	KOM nov. 2006	3,2	5,2	4,7	4,8	–
	KP jan. 2006	3,3	4,3	4,6	5,0	–
Inflácia HISC (%)	KP nov. 2006	2,2	1,4	2,1	2,5	2,5
	KOM nov. 2006	2,2	1,4	2,5	2,8	–
	KP jan. 2006	2,2	1,5	2,2	2,5	–
Produkčná medzera (% potenciálneho HDP)	KP nov. 2006 ⁽¹⁾	– 0,4	0,5	0,5	0,3	0,4
	KOM nov. 2006 ⁽³⁾	– 0,3	0,4	0,3	0,1	–
	KP jan. 2006 ⁽¹⁾	0,1	0,3	0,3	0,6	–
Saldo verejných financií (bez nákladov na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	– 2,5	– 1,9	– 1,4	– 1,0	– 0,6
	KOM nov. 2006	– 2,5	– 2,2	– 2,0	– 1,8	–
	KP jan. 2006	– 2,9	– 2,6	– 2,2	– 1,9	–

⁽¹⁾ Neuvádzajú sa najmä údaje o odpracovaných hodinách a produktivite práce merané ako HDP za odpracované hodiny. Chýbajú aj príspevky k potenciálnemu rastu.

		2005	2006	2007	2008	2009
Saldo verejných financií (s nákladmi na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	- 4,4	- 3,9	- 3,4	- 3,1	- 2,9
	KOM nov. 2006	- 4,4	- 4,2	- 4,0	- 3,9	-
	KP jan. 2006	- 4,7	- 4,6	- 4,1	- 3,7	-
Primárne saldo (bez nákladov na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	0,1	0,5	1,0	1,4	1,7
	KOM nov. 2006	0,1	0,2	0,4	0,6	-
	KP jan. 2006	- 0,3	- 0,2	0,3	0,6	-
Štrukturálne saldo ⁽²⁾ (bez nákladov na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	- 2,4	- 2,1	- 1,6	- 1,1	- 0,7
	KOM nov. 2006	- 2,3	- 2,3	- 2,1	- 1,8	-
	KP jan. 2006	- 2,1	- 2,7	- 2,4	- 2,1	-
Štrukturálne saldo ⁽²⁾ (s nákladmi na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	- 4,3	- 4,1	- 3,6	- 3,2	- 3,0
	KOM nov. 2006	- 4,2	- 4,3	- 4,1	- 3,9	-
	KP jan. 2006	- 4,7	- 4,7	- 4,2	- 3,9	-
Hrubý verejný dlh (bez nákladov na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	41,9	42,0	42,1	41,4	40,6
	KOM nov. 2006	42,0	42,4	43,1	42,7	-
	KP jan. 2006	42,5	45,0	45,3	45,4	-
Hrubý verejný dlh (s nákladmi na dôchodkovú reformu) (% HDP)	KP nov. 2006	47,3	48,9	50,0	50,3	50,2
	KOM nov. 2006	47,4	49,3	51,0	51,6	-
	KP jan. 2006	47,9	51,2	52,1	52,6	-

Poznámky:

(¹) Výpočty útvarov Komisie na základe informácií v programe.

(²) Cyklicky upravené saldo bez jednorazových a iných dočasných opatrení. Cyklicky upravené saldo a štrukturálne saldo sú rovnaké, pretože jednorazové a iné dočasné opatrenia sú v programe nepodstatné.

(³) Na základe odhadovaného potenciálneho rastu na úrovni 4,1 %, 4,4 %, 4,8 %, resp. 5,0 % v období rokov 2005 – 2008.

Zdroj:

Konvergenčný program (KP); ekonomické predikcie útvarov Komisie (KOM) z jesene 2006; výpočty útvarov Komisie.